

Sygn. akt VP 268/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

6 września 2019 roku

Sąd Rejonowy / Okręgowy w Rybniku V Wydział

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Wiesław Jakubiec

Sędziowie

Ławnicy:

Protokolant: sekr. sądowy Izabela Niedobecka-Kępa

przy udziale ./.

po rozpoznaniu 6 września 2019 roku w Rybniku

sprawy z powództwa **P. S.**

przeciwko (...) Sp. z o.o. w C.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, nocnych i w niedziele, święta oraz dyżury, o ekwiwalent pieniężny za urlop

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w C.

przeciwko P. S.

o odszkodowanie

1. zasądza od pozwanej (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz powoda P. S. kwotę:

a) 6.383,42 zł (sześć tysięcy trzysta osiemdziesiąt trzy złote 42/100) tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych z odsetkami ustawowymi (w tym od 1 stycznia 2016 roku z odsetkami ustawowymi za opóźnienie):

- od kwoty 1.000 zł (tysiąc złotych) od dnia 12 września 2017 roku,

- od kwoty 5.383,42 zł (pięć tysięcy trzysta osiemdziesiąt trzy złote 42/100) od dnia 11 października 2015 roku,

b) 1.285,51 zł (tysiąc dwieście osiemdziesiąt pięć złotych 51/100) tytułem wynagrodzenia za pracę w niedziele i święta z odsetkami ustawowymi (w tym od 1 stycznia 2016 roku z odsetkami ustawowymi za opóźnienie) od dnia 11 października 2015 roku

2. umarza postępowanie w zakresie roszczeń o wynagrodzenie za pracę w godzinach nocnych i za dyżury,

3. oddala powództwo P. S. przeciwko (...) Sp. z o.o. w C. w pozostałym zakresie,

4. zasądza od pozwanej (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz powoda P. S. kwotę 1.350 zł (tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
5. wyrokowi w pkt. 1 co do kwoty 1.906,80 zł (tysiąc dziewięćset sześć złotych 80/100) nadaje rygor natychmiastowej wykonalności,
6. nakazuje pobranie od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kwoty 3.453,14 zł (trzy tysiące czterysta pięćdziesiąt trzy złote 14/100) tytułem zwrotu kosztów sądowych,
7. oddala powództwo (...) Sp. z o.o. w C. przeciwko P. S.,
8. zasądza od (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz P. S. kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
9. nakazuje pobranie od (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kwoty 2.320,86 zł (dwa tysiące trzysta dwadzieścia złotych 86/100) tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Sygn. akt V P 268/17

UZASADNIENIE

Powód P. S. wniósł 11 września 2017 roku przeciwko pozwanej (...) Sp. z o.o. w C. pozew o zapłatę kwoty 1 000 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej, w niedziele i święta, dyżury oraz o ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy w okresie od 1 września 2014 roku do 1 września 2015 roku wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto, wniósł o zwrot kosztów procesu. Wskazał, że po przedstawieniu przez pozwaną dokumentacji dotyczącej czasu pracy oraz listy płac, a także po ustaleniu przez biegłego rzeczywistego czasu pracy oraz wyliczeniu należnego wynagrodzenia, rozszerzy odpowiednio żądanie pozwu.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zwrot kosztów procesu. Wskazała, że powód nie udowodnił roszczenia mimo, że spoczywał na nim ciężar dowodu. Pozwana zaznaczyła, że czas pracy kierowców, a więc i powoda, ewidencjonowany był na podstawie danych z tachografów umieszczonych w pojazdach, a z obsługi tego urządzenia i rejestrowania czasu pracy każdy zatrudniony u niej kierowca był przeszkolony. Pozwana wskazała także, że praca w godzinach nadliczbowych odbywała się jedynie w wyjątkowych okolicznościach oraz podkreśliła, że pracownicy w tym powód, otrzymali stosowną rekompensatę za pracę w godzinach nadliczbowych, pracę w porze nocnej oraz pracę w niedziele i święta oraz za czas dyżurów.

7 grudnia 2017 roku pozwana wniosła przeciwko powodowi pozew wzajemny w którym żądała zasądzenia od powoda na jej rzecz kwoty 19 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto, wniosła o zwrot kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazała, że po zakończeniu stosunku pracy z powodem, wszczęła procedurę weryfikacji co do ilości zużywanego paliwa i ilości tankowania paliwa przez poszczególnych pracowników. Powódka wzajemna wskazała, że w oparciu o stosowną opinię i przyjętą w niej metodologię, dokonała kontroli powoda. W efekcie kontroli wykazano, że sumarycznie od września 2014 roku do czerwca 2015 roku nastąpiło ponadnormatywne zużycie paliwa przez pozwanego wzajemnego. Powódka wzajemna zaznaczyła, że ostateczna wartość przedmiotu sporu zostanie przez nią sprecyzowana po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego.

W odpowiedzi na pozew wzajemny pozwany wzajemny wniósł o jego odrzucenie ze względu na jego brak legitymacji biernej do występowania w sprawie w charakterze pozwanego wzajemnego. Ewentualnie pozwany wzajemny wniósł oddalenie powództwa wzajemnego wskazując, że wedle jego wiedzy, brak było jakichkolwiek norm zużycia paliwa dla pojazdów którymi się poruszał. Dodatkowo zaznaczył, że w treści opinii nie wzięto pod uwagę wszelkich innych okoliczności specjalnych towarzyszących transportowi m. in. jazdy pod górkę, stania w korku, czasu poświęconego na załadowanie i rozładowanie towaru, kiedy silnik również pracował. Nadto, pozwany wzajemny wniósł o zwrot kosztów procesu.

Na rozprawie 7 września 2018 roku, Sąd oddalił wniosek powoda o odrzucenie pozwu wzajemnego.

Pismem z 8 kwietnia 2019 roku powód rozszerzył powództwo wskazując, że domaga się od pozwanej spółki zasądzenia kwot:

- 6 383,42 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w tym kwoty 1 000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kwoty 5 383,42 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 11 października 2015 roku do dnia zapłaty,

- 1 285,51 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w niedziele i święta z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 11 października 2015 roku do dnia zapłaty.

W pozostałym zakresie powód cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

W piśmie procesowym z 29 kwietnia 2019 roku pozwana wniosła o oddalenie powództwa ponad kwotę 1 000 zł zarzucając, iż roszczenie powoda ponad tę kwotę uległo przedawnieniu.

Sąd ustalił co następuje:

26 listopada 2009 roku powód zawarł z pozwaną umowę o pracę i zgodnie z jej treścią został zatrudniony jako kierowca w transporcie krajowym i międzynarodowym od 30 listopada 2009 roku, a jego miesięczne wynagrodzenie wynosiło 1 276 zł brutto. Na podstawie kolejnej umowy z 18 maja 2010 roku, powód został zatrudniony od 1 czerwca 2010 roku na powyższym stanowisku za wynagrodzeniem 989,15 zł netto. Następnie zgodnie z umową z 29 grudnia 2014 roku powód został zatrudniony na ww. stanowisku od 1 stycznia 2015 roku z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 1 830 zł netto, na które składało się: wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 1 200 zł, ryczałt za czas dyżurów w kwocie 325 zł oraz ryczałt za pracę w porze nocnej w kwocie 30 zł. Nadto, powodowi przysługiwał ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych w wysokości 275 zł. 7 stycznia 2014 roku strony zawarły porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy. Zgodnie z § 1 porozumienia, pracodawca oświadczył, że wprowadził w zakładzie pracy nowy regulamin pracy z 17 lipca 2013 roku oraz nowy regulamin wynagradzania z 17 lipca 2013, a z § 2 stanowił, iż zgodnie z wprowadzaniem ww. regulaminów, strony zgodnie dokonały zmiany warunków pracy i płacy wynikających z umów o pracę w ten sposób, że w zakresie warunków pracy i płacy pracownika zastosowanie znajdują postanowienia ww. regulaminów.

Stosunek pracy powoda ustał w trybie art. 30 § 1 pkt 2 k.p. (rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem pracownika). Okres wypowiedzenia upłynął z dniem 31 sierpnia 2017 roku.

Średnie miesięczne wynagrodzenie powoda obliczone jako ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy wynosiło 1 906,80 zł brutto.

U pozwanej w przedmiotowym okresie powód wykonywał pracę w godzinach nadliczbowych oraz w niedziele i święta. Wynikało to z konieczności wykonania prawidłowo zleceń. Kierowca mógł kontrolować swój czas pracy dzięki zamontowanemu w kabinie samochodu tachografowi. Nadto, czas pracy można było weryfikować za pomocą umieszczonego w kabinie samochodu systemowi, który jednocześnie umożliwiał pozwanej podgląd tras pokonywanych przez kierowców. Powód pracował w systemie: 2 tygodnie pracy - weekend wolny. Powód pracował jedynie na początku w podwójnej obsadzie, a później gdy sam kogoś szkolił albo gdy pojawiła się taka wyjątkowa potrzeba. Pracownicy zatrudnieni u pozwanej otrzymywali wynagrodzenie w formie przelewów środków na rachunek bankowy, bez listy płac czy pasków wypłat.

Powód odbył 26 listopada 2009 roku wstępne szkolenie BHP. Następnie, powód odbywał coroczne szkolenia z BHP oraz z obsługi tachografu. Powód nie był upominany z powodu złej obsługi tachografu.

Zgodnie z regulaminami pracy obowiązującymi u pozwanej od 12 lipca 2013 roku do 31 grudnia 2014 roku oraz od 1 stycznia 2015 roku pracodawca miał obowiązek prowadzić ewidencję czasu pracy. Zaznaczono do kierowców zatrudnionych w transporcie drogowym mogą być stosowane rozkłady czasu pracy, w których jest dopuszczalne

przedłużenie wymiaru czasu pracy w ramach systemu równoważnego czasu pracy. Postanowiono także, że okres rozliczeniowy nie może być dłuższy niż 1 miesiąc, jednak w szczególnie uzasadnionych przypadkach może być przedłużony nie więcej niż do 3 miesięcy, a przy pracach uzależnionych od pory roku lub warunków atmosferycznych nie więcej niż do 4 miesięcy. Dodatkowo zaznaczono, że do czasu pracy kierowców nie wlicza się czasu dyżuru, jeżeli podczas dyżuru kierowca nie wykonywał pracy. Ustalono również porę nocną pracowników będących kierowcami jako czas pomiędzy godziną 0⁰⁰, a 4⁰⁰.

W spornym okresie u pozwanej obowiązywały regulaminy wynagradzania z 12 lipca 2013 roku oraz z 1 stycznia 2015 roku. Na ich mocy powodowi za pracę w godzinach nadliczbowych, oprócz normalnego wynagrodzenia przysługiwał dodatek według regulacji ustawowych. W stosunku do pracowników będących kierowcami, co do których pracodawca przewidział pracę w godzinach nadliczbowych, ustalono przewidywany wymiar pracy w godzinach nadliczbowych na 18 godzin miesięcznie oraz ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych w wysokości 150 zł miesięcznie. Przy czym zgodnie z regulaminem wynagradzania z 1 stycznia 2015 roku, w stosunku do pracowników będących kierowcami, co do których pracodawca przewidział pracę w godzinach nadliczbowych, ustalono ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych od 150 zł do 460 zł miesięcznie, przy czym wskazano, że wysokość ryczałtu będzie ustalana z każdym pracownikiem w umowie o pracę.

Nadto, w regulaminach określono, iż czasem dyżuru jest czas w którym kierowca pozostawał poza normalnymi godzinami pracy w gotowości do wykonywania pracy wynikającej z umowy o pracę w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę. W przypadku, gdy pojazd był prowadzony przez dwóch lub więcej kierowców, czas nieprzeznaczony na kierowanie pojazdem był czasem dyżuru. Za czas dyżuru, z wyjątkiem dyżuru pełnionego w domu, kierowcy przysługiwał czas wolny od pracy w wymiarze odpowiadającym długości dyżuru, a w razie braku możliwości udzielenia czasu wolnego – wynagrodzenie wynikające z jego osobistego zaszeregowania, określonego stawką godzinową lub miesięczną, a jeżeli taki składnik wynagrodzenia nie został wyodrębniony przy określaniu warunków wynagradzania – 60 % wynagrodzenia.

Z kolei za pracę w porze nocnej, regulaminy wynagradzania przewidywały, iż pracownikowi przysługiwał dodatek do wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w porze nocnej w wysokości 20 % stawki godzinowej wynikającej z minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów. W stosunku do pracowników wykonujących pracę w porze nocnej stale poza zakładem pracy, dodatek o którym mowa powyżej, mógł być zastąpiony ryczałtem, którego wysokość odpowiadała przewidywanemu wymiarowi pracy w porze nocnej. Przy czym w na podstawie regulaminu wynagradzania z 1 stycznia 2015 roku, w stosunku do pracowników będących kierowcami wykonującymi pracę w porze nocnej stale poza zakładem pracy, przysługiwał ryczałt w wysokości od 16,16 zł do 45 zł, który stanowił stały składnik wynagrodzenia, a nadto pracodawca ustalała z każdym pracownikiem wysokość ryczałtu z umowie o pracę.

W regulaminach postanowiono również, iż za czas urlopu pracownikowi przysługuje wynagrodzenie, jakie by otrzymał gdyby w tym czasie pracował. Zmienne składniki wynagrodzenia mogły być obliczane na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z okresu 3 miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu; w przypadkach znacznego wahania wysokości wynagrodzenia okres ten mógł być przedłużony do 12 miesięcy. W przypadku niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy, pracownikowi przysługiwał ekwiwalent pieniężny.

W regulaminie wynagradzania z 12 lipca 2013 roku wskazano, iż pracodawca ustala dla pracowników dietę w wysokości 190 zł za każdy dzień podróży służbowej. Natomiast, w regulaminie wynagradzania z 1 stycznia 2015 roku określono, iż dieta ta wynosi 50 zł.

Za pracę w godzinach nadliczbowych biorąc pod uwagę 3 – miesięczny okres rozliczeniowy w równoważnym systemie czasu pracy, pozwana powinna była wypłacić powodowi :

- od lipca do września 2014 roku kwotę 1052,28 zł, a wypłaciła 215,27 zł. Zatem, różnica wynosiła 837,01 zł,

- od października do grudnia 2014 roku kwotę 4 100,28 zł, a wypłaciła 617,11 zł. Zatem, różnica wynosiła 3 483,17 zł,
- od stycznia do marca 2015 roku kwotę 2 702,31 zł, a wypłaciła 1 571,49 zł. Zatem, różnica wynosiła 1 130,82 zł,
- od kwietnia do czerwca 2015 roku kwotę 2 601,04 zł, a wypłaciła 1 571,49. Zatem, różnica wynosiła 1 029,55 zł,
- od lipca do września 2015 roku kwotę 1 474,36, a wypłaciła 1 571,49 zł. Zatem, różnica wynosiła 97,13 zł na korzyść powoda.

W związku z powyższym, pozwana powinna była wypłacić powodowi za okres od września 2014 roku do września 2015 roku z tytułu wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych łączną kwotę 11 930,27 zł, a według dokumentów księgowych firmy wypłaciła jedynie 5 546,85 zł, co stanowi kwotę niższą o 6 383,42 zł.

W okresie od 1 września 2014 roku do 1 września 2015 roku biorąc pod uwagę 3 –miesięczny okres rozliczeniowy w równoważnym systemie czasu pracy, pozwana powinna była wypłacić powodowi:

- za pracę w niedziele i święta kwotę 1 285,51, a wypłaciła 0 zł. Zatem różnica wynosiła 1 285,51 zł,
- za pracę w godzinach nocnych kwotę 601,81 zł, a wypłaciła 615,34 zł. Zatem różnica wynosiła 13,53 zł na korzyść powoda,
- za pozostawania w dyspozycji - dyżury kwotę 2 897,51 a wypłaciła 4 197,78. Zatem różnica wynosiła 1 300,27 zł na korzyść powoda.

W związku z powyższym, pozwana powinna była wypłacić powodowi za okres od września 2014 roku do września 2015 roku z tytułu pracy w niedziele i święta łączną kwotę 1 285,51 zł, a według dokumentów księgowych firmy wypłaciła 0 zł.

Powód pracując na rzecz pozwanej jako kierowca poruszał się w okresie od 1 września 2014 roku do 10 lutego 2015 roku pojazdem Mercedes-Benz Actros (rok produkcji 2012), a od 10 lutego 2014 roku do 30 czerwca 2015 roku ciągnikiem MAN TGX (rok produkcji 2014). U pozwanej nie występowały określone limity dotyczące zużycia paliwa przez kierowców. Średnie zużycie paliwa występowało w granicach od minimalnego 26 litrów/100 km do maksymalnego 33 litrów/100 km. Analizując średnią zużycia paliwa, należało brać pod uwagę w jakich warunkach terenowych i obciążeniowych realizowane było dane zlecenie transportowe, a także wszelkie inne okoliczności specjalne towarzyszące temu procederowi. Dokumenty paliwowe były wypełniane przez kierowców. Pozwana na bieżąco sprawdzała zużycie paliwa przez kierowców. Dyspozytor wskazywał kierowcy, ile ten ma zatankować litrów paliwa. Kierowcy zatrudnieni przez pozwaną posiadali tzw. listy tankowania, gdzie było wskazane, że mają tankować do pełna na stacjach Shell w Austrii i w Polsce. Powód wykonując pracę na rzecz pozwanej jeździł po całej Europie w tym po górzystych terenach Austrii czy Włoch, gdzie zużycia paliwa było większe. Podczas rozładunku i załadunku towaru trwającego kilka godzin, silnik pojazdu przeważnie był włączony. Powód korzystał z klimatyzacji z czasie postoju przy włączonym silniku, kiedy klimatyzacja postojowa nie działała.

Średnie spalanie oscylujące w granicach 37 litrów/100 km było prawdopodobne dla zestawów ciągników siodłowych w warunkach w jakich były eksploatowane przez powoda. Długookresowe średnie spalanie obydwu pojazdów, którymi poruszał się powód nie przekraczało założonej, dopuszczalnej średniej. Krótkookresowa średnia spalania pomiędzy poszczególnymi tankowaniami kilkukrotnie znacznie przekraczała wartości 37 litrów/100 km. W okresach poprzedzających lub następujących po krótkookresowych odcinkach, sąsiadował odcinek trasy, podczas którego pojazdy spalały znacznie poniżej średniej długookresowej. W każdym z przedziałowych odcinków, średnia spalania nie odbiegała od standardowego zużycia.

Dowód: akta osobowe powoda: umowy o pracę z: 26.11.2009r., 15.05.2010r., 29.12.2014r., świadectwo pracy, pismo dotyczące rozwiązania umowy o pracę z 19.05.2017r., karta szkolenia wstępnego z BHP, zaświadczenia o ukończeniu okresowych szkoleń z zakresu BHP;

wydruki tachografów k. 24-48, listy płac k.4-61, regulamin wynagradzania obowiązujący od 12.07.2013r. k. 63-67v., regulamin wynagradzania obowiązujący od 1.01.2015r. k. 68-73, regulamin pracy obowiązujący od 12.07.2013r. k. 74-87, regulaminy pracy obowiązujący od 1.01.2015r. k. 88-102, zaświadczenie k.103, porozumienie zmieniające z 7.01.2014r. k. 123, zeznania świadka L. W. k.164v.-165, zeznania świadka A. K. k. 165v.-166, zeznania świadka R. W. k. 166-166v., przesłuchanie powoda k.242v.-243v., przesłuchanie w imieniu pozwanej J. S. k..243v., dokumentacja dotycząca tankowań przez powoda i faktur VAT k. 246-327, opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej i motoryzacji Z. D. k.336-353, opinia biegłego z zakresu z zakresu wynagrodzeń i czasu pracy kierowców T. K. k. 391-460, płyta CD zawierająca dane z karty kierowcy k.461

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci w/w dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe, a także w oparciu o dowód z zeznań świadków i z przesłuchania stron oraz z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i motoryzacji Z. D. oraz z opinii biegłego z zakresu transportu drogowego T. K., które wraz z dowodami z dokumentów tworzyły spójny i logiczny obraz przedstawiający stan faktyczny sprawy.

Przy czym Sąd dał wiarę przesłuchaniu pozwanej jedynie w zakresie w jakim nie były ono sprzeczne z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd nie wziął pod uwagę dowodu z zeznań świadka M. Ż., ze względu na to, że nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Nadto, Sąd nie wziął pod uwagę dowodu z zaświadczenia z 15.01.2018r., z uwagi na to, że na rozprawie 7 września 2018 roku powód zgodził się z wyliczeniem średniego miesięcznego wynagrodzenia wskazanego w zaświadczeniu z 7.10.2017r.

Sąd oddalił wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego z zakresu transportu drogowego z uwagi, na to, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności biegły już wyjaśnił w opinii podstawowej i w ocenie Sądu ww. wniosek miał na celu tylko przewlekanie postępowania.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo P. S. zasługuje na uwzględnienie w znacznej części.

Powództwo wzajemne nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 85 § 2 k.p. wynagrodzenie za pracę płatne raz w miesiącu wypłaca się z dołu, niezwłocznie po ustaleniu jego pełnej wysokości, nie później jednak niż w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego.

Jak stanowi przepis art. 151 § 1 zd. 1 k.p. praca wykonywana ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy, a także praca wykonywana ponad przedłużony dobowy wymiar czasu pracy, wynikający z obowiązującego pracownika systemu i rozkładu czasu pracy, stanowi pracę w godzinach nadliczbowych.

Zgodnie z art. 151¹ § 1 k.p. za pracę w godzinach nadliczbowych, oprócz normalnego wynagrodzenia, przysługuje dodatek w wysokości: 1) 100% wynagrodzenia - za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających: w nocy, w niedziele i święta niebędące dla pracownika dniami pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, w dniu wolnym od pracy udzielonym pracownikowi w zamian za pracę w niedzielę lub w święto, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy; 2) 50% wynagrodzenia - za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających w każdym innym dniu niż określony w pkt 1.

W myśl § 2 dodatek w wysokości określonej w § 1 pkt 1 przysługuje także za każdą godzinę pracy nadliczbowej z tytułu przekroczenia przeciętnej tygodniowej normy czasu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym, chyba że przekroczenie tej normy nastąpiło w wyniku pracy w godzinach nadliczbowych, za które pracownikowi przysługuje prawo do dodatku w wysokości określonej w § 1. Zgodnie z § 4 w stosunku do pracowników wykonujących stale pracę

poza zakładem pracy wynagrodzenie wraz z dodatkiem, o którym mowa w § 1, może być zastąpione ryczałtem, którego wysokość powinna odpowiadać przewidywanemu wymiarowi pracy w godzinach nadliczbowych.

Na podstawie art. 151⁵ § 3 k.p. za czas dyżuru, z wyjątkiem dyżuru pełnionego w domu, pracownikowi przysługuje czas wolny od pracy w wymiarze odpowiadającym długości dyżuru, a w razie braku możliwości udzielenia czasu wolnego - wynagrodzenie wynikające z jego osobistego zaszeregowania, określonego stawką godzinową lub miesięczną, a jeżeli taki składnik wynagrodzenia nie został wyodrębniony przy określaniu warunków wynagradzania - 60% wynagrodzenia. Z mocy art. 151⁸ § 1 k.p. pracownikowi wykonującemu pracę w porze nocnej przysługuje dodatek do wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w porze nocnej w wysokości 20% stawki godzinowej wynikającej z minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów. W myśl § w stosunku do pracowników wykonujących pracę w porze nocnej stale poza zakładem pracy dodatek, o którym mowa w § 1, może być zastąpiony ryczałtem, którego wysokość odpowiada przewidywanemu wymiarowi pracy w porze nocnej. Zgodnie z art. 151⁹ § 1 k.p. dniami wolnymi od pracy są niedziele i święta określone w przepisach o dniach wolnych od pracy.

Art. 149 § 1 k.p. nakłada na pracodawcę obowiązek prowadzenia ewidencji czasu pracy pracownika do celów prawidłowego ustalenia jego wynagrodzenia i innych świadczeń związanych z pracą oraz udostępniania tej ewidencji pracownikowi, na jego żądanie.

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 16.04.2004 r. o czasie pracy kierowcy do czasu pracy kierowcy zalicza się czas od rozpoczęcia do zakończenia pracy, która obejmuje wszystkie czynności związane z wykonaniem przewozu drogowego, w szczególności: prowadzenie pojazdu, załadowanie i rozładowanie oraz nadzór nad załadunkiem i wyładunkiem, czynności spedycyjne, obsługę codzienną pojazdu przyczepy, niezbędne formalności administracyjne, utrzymanie pojazdu w czystości. Takim czasem jest również czas gdy kierowca pozostaje na stanowisku pracy kierowcy w gotowości do wykonywania pracy, w szczególności podczas załadunku i rozładunku oraz podczas dyżuru.

Art. 291 § 1 k.p. stanowi, iż roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Dodatkowo zgodnie z art. 295 § 1 k.p. bieg przedawnienia przerywa się: 1) przez każdą czynność przed właściwym organem powołanym do rozstrzygania sporów lub egzekwowania roszczeń przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; 2) przez uznanie roszczenia. Z mocy § 2, po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. Jeżeli przerwa biegu przedawnienia nastąpiła wskutek jednej z przyczyn przewidzianych w § 1 pkt 1, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie wszczęte w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia nie zostanie zakończone.

Sąd w oparciu o opinię biegłego z zakresu transportu drogowego ustalił zgodnie z regulaminem pracy tj. 3 miesięcznym okresem rozliczeniowym w równoważnym systemie czasu pracy, iż powodowi za sporny okres przysługiwało wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych w łącznej kwocie 11 930,27, a pozwana wypłaciła jedynie 5 546,85 zł, co stanowi kwotę niższą o 6 383,42 zł. Z kolei za pracę w niedziele i święta powodowi przysługiwało wynagrodzenie w łącznej kwocie 1 285,51 zł, a pozwana wypłaciła o zł. Sąd nie dokonał sumowania kwot należnych powodowi z tytułu pracy w godzinach nocnych, w niedziele i święta, w godzinach nadliczbowych oraz za czas pełnienia dyżurów, jako że każda z tych kwot stanowi odrębny, a zatem możliwy do samodzielnego dochodzenia - składnik wynagrodzenia. Strona pozwana mogła jeszcze w trakcie trwającego stosunku pracy kompensować nadpłaty poszczególnych świadczeń czego jednak wówczas nie uczyniła. W związku z tym, Sąd wskazuje, iż nadpłata wypłacona powodowi z tytułu pracy w godzinach nocnych oraz za czas dyżurów nie może stanowić rekompensaty roszczenia z tytułu pracy w niedziele i święta oraz w godzinach nadliczbowych. Co więcej, powód w piśmie procesowym z 8 kwietnia 2019 roku cofnął pozew w zakresie należności z tytułu dyżurów oraz pracy w godzinach nocnych.

Odnośnie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, Sąd uznał, iż roszczenie jest niezasadne, bowiem powód, na którym spoczywał ciężar dowodowy, w żaden sposób nie wykazał zasadności dochodzonego roszczenia.

Strony nie kwestionowały opinii biegłego z zakresu transportu drogowego odnośnie dokonanych przez niego ostatecznych wyliczeń składników wynagrodzenia należnego powodowi .

Strona pozwana uznała kwotę 1000 zł wnosząc jedynie o oddalenie powództwa ponad tą kwotę wskazując, że roszczenie w tym zakresie jest przedawnione. Sąd jednak uznał, iż zarzut ten jest niezasadny. Zgłoszone w pozwie roszczenia przerwały bieg przedawnienia. Strona pozwana nie prowadziła ewidencji czasu pracy pozwalającej powodowi na prawidłowe wyliczenie kwot dochodzonych świadczeń. Strona pozwana nie przedstawiła w odpowiedzi na pozew takiej dokumentacji (wydruków z tachografów nie można za takie uznać) i konieczne było powołanie biegłego z zakresu wynagrodzeń i czasu pracy kierowców, który konkretne kwoty poszczególnych świadczeń – na podstawie zebranego materiału dowodowego i przy pomocy specjalnego programu, dopiero był w stanie wyliczyć.

Ponadto, nie można zgodzić się ze stroną pozwaną, że roszczenie powoda od samego początku było nieprawidłowo określone, jako że w pozwie powód wskazał jedną kwotę 1 000 zł obejmującą łącznie należności z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych, w nocy, w dni wolne oraz dyżury. Zarzut nie mógł być uwzględniony, ponieważ to na pracodawcy spoczywał obowiązek prowadzenia właściwej dokumentacji kadrowo-płacowej. Zaniechania pracodawcy w tym zakresie, nie mogą wywoływać negatywnych konsekwencji dla pracownika. Wskazać należy, iż jak wynika z zeznań świadków, strona pozwana nie przedstawiała pracownikom list płac ani pasków wypłat. To zaniechanie pracodawcy w zakresie prowadzenia właściwej ewidencji, która jest jego ustawowym obowiązkiem, wpłynęła na brak zasadniczej wiedzy powoda, a zatem i trudność w określeniu wysokości wynagrodzenia w godzinach nadliczbowych, w dniach wolnych, w porze nocnej i za czas pełnienia dyżurów. Ponadto, warto podkreślić, iż zgodnie z art. 94 pkt 10 k.p. pracodawca ma obowiązek wpływania na kształtowanie w zakładzie pracy zasad współzycia społecznego. Pracodawca również nie jest z przestrzegania tych zasad zwolniony, a więc pozwana powinna była prowadzić rzetelną ewidencję czasu pracy kierowców, by każdy pracownik, w tym powód, miał dostęp do przejrzystej dokumentacji swojego czasu pracy, a także by mógł prawidłowo ustalić poszczególne składniki wynagrodzenia. Co więcej, powód w piśmie procesowym z 8 kwietnia 2019 roku, po otrzymaniu potrzebnych informacji od biegłego, sprecyzował swoje roszczenia. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż w trakcie zatrudnienia u pozwanej, powód świadczył pracę ponad obowiązujące go normy czasu pracy, za co nie otrzymał czasu wolnego bądź wynagrodzenia w odpowiedniej wysokości. Zauważyć należy, iż pracodawca może wprowadzić ryczałty określonych świadczeń pracowniczych (aby nie musieć prowadzić ewidencji lub gdy nie jest możliwe szczegółowe wyliczenie takich świadczeń) ale wysokość tych ryczałtów powinna co do zasady -w przyjętym okresie rozliczeniowym -odpowiadać należnym świadczeniom pracownikowi (tj. rzeczywistym).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż w okresie od 1 września 2014 roku do 30 czerwca 2015 roku pojazdy, którymi poruszał się pozwany wzajemny nie zużywały ponadnormatywnie paliwa. Sąd w tym zakresie w pełni podzielił opinię biegłego z zakresu techniki samochodowej i motoryzacji. Strona pozwana w zastrzeżeniach kwestionowała jedynie metodologię ustalenia ponadnormatywnego zużycia paliwa, co Sąd uznał za nieuzasadnione, gdyż to biegły jest osobą decydującą o sposobach wykonania opinii, tak by była ona w ocenie Sądu rzetelna – jak w tym przypadku.

W związku z cofnięciem przez powoda roszczeń z tytułu wynagrodzenia za pracę w godzinach nocnych i za dyżury, Sąd uznając powyższe cofnięcie za dopuszczalne w myśl art. 203 § 4 k.p.c. na podstawie 355 k.p.c. i art. 469 k.p.c. orzekł jak w pkt w 2 wyroku.

Na podstawie przytoczonych przepisów oraz na mocy art. 481 k.c. Sąd w pkt 1 wyroku zasądził od pozwanej (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz powoda P. S. kwotę:

a) 6 383,42 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych z odsetkami ustawowymi (w tym od 1 stycznia 2016 roku z odsetkami ustawowymi za opóźnienie):

- od kwoty 1 000 zł od dnia 12 września 2017 roku (tj. od dnia wniesienia pozwu)

- od kwoty 5 383,42 zł od dnia 11 października 2015 roku,

b) 1 285,51 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w niedziele i święta z odsetkami ustawowymi (w tym od 1 stycznia 2016 roku z odsetkami ustawowymi za opóźnienie) od dnia 11 października 2015 roku,

a w pkt 3 wyroku w związku z brakiem wykazania roszczenia dotyczącego ekwiwalentu pieniężnego na niewykorzystany urlop wypoczynkowy Sąd oddalił powództwo P. S. przeciwko (...) Sp. z o.o. w C. w tym zakresie. Sąd zgodził z twierdzeniem powoda, że odsetki ustawowe od kwoty 6 383,42 zł (tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych) i od kwoty 1 285,51 zł (tytułem wynagrodzenia za pracę w niedziele i święta) mogą być określone od 11.10.2015 r. . Zgodnie z regulaminem pracy obowiązującym u pozwanego wynagrodzenie powinno było być wypłacone do dnia 10 następnego miesiąca. Zasądzone kwoty stanowią składniki wynagrodzenia, które powinny byłyby być wypłacone przez stronę pozwaną do 10 dnia danego miesiąca, a zatem w sytuacji (gdy roszczenia pozwu obejmowały świadczenia za okres od 1.09.2014 r. do 1.09.2015 r.) żądanie powoda określenia daty od których należy liczyć odsetki ustawowe od niewypłaconych świadczeń na dzień 11.10.2015 r. jest dopuszczalne i uzasadnione.

Z kolei kosztach zastępstwa procesowego, Sąd orzekł w pkt 4 wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i § 9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku w brzmieniu obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania zasądzając od pozwanej (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz powoda P. S. kwotę 1 350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Wyrokowi w pkt 1 co do kwoty 1 906,80 zł Sąd w pkt 5 wyroku zgodnie z art. 477² § 1 zd. 1 k.p.c. nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Z kolei na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005r. Sąd w pkt 6 wyroku nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarby Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kwotę 3 453,14 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, na które składają się wydatki związane z wydaniem opinii przez biegłego z zakresu wynagrodzeń i czasu pracy kierowców w kwocie 3070,14 zł oraz opłata sądowa w kwocie 383 zł tj. 5 % z 7668,93 zł.

Nadto, mając na uwadze powyższe rozważania faktyczne i prawne w zakresie w jakim powództwo wzajemne było niezasadne, Sąd w pkt 7 wyroku oddalił powództwo (...) Sp. z o.o. w C. przeciwko P. S., a o kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł w pkt 8 wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i § 9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłaty za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku w brzmieniu obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania, zasądzając od (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz P. S. kwotę 2 700 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Z kolei na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku Sąd w pkt 9 wyroku nakazał pobrać od (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w RYBNIKU) kwotę 2 320,86 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, na które składają się wydatki związane z wydaniem opinii przez biegłego z zakresu techniki samochodowej i motoryzacji w kwocie 2 320,86 zł.